

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Skarp Lud

Citation: Drachmann, Holger: "Skarp Lud", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 173. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann03tom-shoot-workid55792/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

„Hvad — hvad mener De med det?“

„Ja hvad mener De selv, Anders Andersen?“ —

Vi saa' ufravendt hinanden ind i Øjnene. Saa rejste han sig op.

„De er den største .....!“

Jeg kunde ikke længer dy mig.

„De skal have Lov til at beholde den, siden jeg nu har fundet den hos Dem. Men De skal dog ikke fortælle, at det var mig, som fandt den!“

Han bukkede sig, stak Bogen ind paa sit Bryst og knappede Vesten godt til for den.

„Naa, nu skal jeg have mine Løjer med dem alle sammen. Luf lidt! saadan; der kommer frisk Vind, og nu har vi jo Dævelskabet om Bord .....!“

Og Anders Andersen lo, og jeg med. Men pludselig blev han alvorlig og saa' spørgende paa mig:

„De er dog sikker i Deres Sag?“

„Hvad?“

„Der er ingen Fortræd ved den?“

„Nej, ikke den allerfjerneste!“

SKARP LUD

Jens Nivert var — det gør en ondt at maatte sige det — en uforbederlig Drukkenbolt.

Jens Svendsen — med Tilnavnet Nivert — burde snarere være Hivert — var gift med et Næstsøskendebarn til Bjørn og Niels.

Han tilhørte saaledes kun delvis Familien, men regnedes dog med — hans ovenomtalte Svaghed ufortalt — for Hannes Skyld.

Hanne var hans Kone. Hun hørte lige saa lidt som Stine til de blide Sjæle. Men hvad Naturen havde nægtet hende i et blødt Gemyt, det havde den erstattet ved et Par dygtige Arme og et Par hvasse Øjne, der hver paa sin Vis stred og stræbte for at holde Familien oven Vandet.

Det kunde ogsaa nok behøves. Jens var saa ofte „fraværende“ paa sin Maade, naar hans Kammerater var fraværende paa Sildetræk eller for at dørre Makrel.

For øvrigt var han, som saa mange Fugtighedsmaalere, skikkelig og medgørlig, selv under de svage Øjeblikke.

Hans Børn — han havde to Drengø og en Pige — syntes han kun

at have et højest ufuldkomment Kendskab til. En Gang imellem, naar han kom sidelænds, ligesom en Krabbe, stavrende langs Plankoværkerne gennem de snevre, sandede Gader, saa kunde han staa stille, trække de tunge Øjenlaag i Vejret og gøre et Forsøg paa at fastholde nogle Genstande, der bølgede forbi ham i Omrids som en lys Taage.

Det var nogle af Fiskerlejets Børn med ganske sølvhvide eller hørgule Hoveder.

„Prrr!“ sagde han og strakte Pegefingern ud imod dem, som om han vilde skrive dem Figurer og Bogstaver for i Luften.

De standsede, saa' fnisende paa ham eller gemte sig forskrækkede bag hverandre — alt efter det Trin i Alder og Udvikling, de indtog i Tilværelsen.

„Er — er det Sivert?“

„Næ!“

„Er det — Jakob?“

Intet Svar.

„Er det maaske Johanne?“

Intet Svar og derefter et lydeligt Næ—æ!

Han syntes beroliget. Det var Navnene paa hans tre Børn. Det kostede ham altid nogen Anstrengelse at huske dem. Naar han havde erholdt disse benægtende Svar, saa forekom det ham, at han havde Samvittigheden fri den Dag.

Pligtens Begreber og Pligternes Udøvelser er og bliver nu altid saa forskellige hos de forskellige i denne Verden.

Møde ham derimod et bekræftende Svar, saa sænkede han først Pegefingern og lagde den dernæst med en let Hovedrysten op paa Næsen.

Naar han havde grundet lidt i denne Stilling, sagde han langsomt og med Eftertryk paa Stavelserne:

„Saa — kan — I — gaa — hjem, — Børn!“

Han havde Fred med alle Mennesker undtagen med et. Der var et Menneske, han frygtede. Det var selvfølgelig hans Kone.

Han var ophørt at tænke over, med hvor megen eller hvor liden Ret han frygtede hende, og over, hvor stor en Uret han begik imod hende. En Gang imellem fik hun eller nogen af Bjørnefamilien mandet ham op og fik ham endogsaa ud paa Søen. Men hans Selvbefrejdelser efter saadan en Tur var saa store, og hans Syn paa Omverdenen var i en kort Tid derefter et saa nyt og fremmedartet, at han forskrækket atter dukkede ned i den Lethestrøm, hvor han til daglig Brug laa og traadte Vande med saa stor Svømmefærdighed.

Han havde to Venner i denne Verden.

Den ene var hans Svoger, Martin Spillemand.

Martin Spillemand hed selvfølgelig saaledes, fordi han aldrig no-

gensinde spillede eller havde tænkt paa at røre ved et Instrument. Hans Bedstefader derimod havde — for saa vidt man kan tro Sagnet — en Gang i sin Ungdom spillet til Dans ved festlige Lejligheder. Det var tilstrækkelig Grund til, at Navnet beholdtes i Familien som evig Arv og Eje.

Martin spillede altsaa ikke. Vi kunne tilføje: han gjorde overhovedet intet.

Han brugte ikke Tobak, han nød ikke Spiritus, han bandede ikke, og han skændtes ikke med sin Kone. Han havde ingen af de almindelige Fiskerlyder, men til Gengæld fiskede han ikke heller.

Han var maaske en lille Smule „hellig“. Dog ytrede dette sig ikke paa nogen iøjnefaldende eller for hans Omgang stødende Maade. Af en eller anden Grund — som han selv maatte vide — havde han aflagt de fleste af denne fordsørvede Verdens Lyder, og som Vederlag herfor syntes han at have udstedt sig selv et Fribrev for at deltage i denne Verdens Arbejde.

Maaske „forberedte han sig paa“ — som Bjørn mente — „at hænges saa meget des stærkere i, naar han blev mønstret paa i den næste!“

Han var, hvad Folk udenfor Fiskebæk maaske vilde kalde, Filosof.

Han ræsonnerede over Tingene, men deltog ikke selv i deres Gang.

Han fældte egenlig aldrig nogen Dom og særlig aldrig nogen forhastet eller streng. Den aandelige Atmosfære, hvori han bevægede sig, var de almindelige menneskelige Anliggender saa overlegen og fjern, og hans Magelighedssans var saa udviklet, at han aldrig steg ned den lange Vej mellem sit eget Standpunkt og de andres. Lig en anden stor Filosof i Oldtiden overlod han sin Kone fuldstændig Omsorgen for Familien, og man paastod, at han i Lighed med samme store Mand tidt og ofte maatte høre ilde herfor af sin mindre sjælsstore Ægtehalvdel.

Denne Mand var Jens Svendsens ene Ven.

Den anden var hans Hund, „Bæst“.

Jens Nivert havde en Hund, en Pudel, som kunde huske om sig selv, at den en Gang havde været hvid og haft lange Øren.

Siden den Tid — og det var længe siden — var dens Farve bleven saa omstridt, at det snart ikke lønnede sig mere at tale om Farven. Dens Ørelapper var samtidig bleven saa optrevlede gennem Tidernes Ugunst og dens egen haardnakkede Vane, at gnide dem op ad Plankeværkerne og trille dem i Sandet, at den for et flygtigt Syn gerne kunde gælde for en Spids.

Ret beset var den imidlertid en Pudel med alle denne Races gode

Egenskaber. Dens Klogskab var udviklet i det utroligste; kun dens Munterhed var sakket lidt agter ud — selv det mest oprindelige gode Humør kan gøre det — og naar den nu og da af Børnene blev forledet til en Spilop, saa skammede den sig straks derover; det forekom den, at de Omstændigheder, hvorunder den levede og virkede, var saa alvorlige, at intet Letsind kunde forsvares.

Det var en usædvanlig klog og usædvanlig moden Hund.

Jens havde faaet den en Gang fra et Skib. Det var i hans „bedre“ Dage. Han kadrejede dengang lidt med de forbisejende Skibe. Der var en Handel om en Tovende, som ikke rigtig kunde blive afgjort. Jens mente, at Enden var for lille og det Kvantum Brændevin, som han havde givet for den, for stort. Saa smed de Hunden ned i Baaden til ham for at udjævne Forskellen.

Det var i dens „hvide“ Dage. Den var ikke stort mere end Hvalp den Gang, men viste allerede Tegn paa usædvanlige Egenskaber, og hvad den saa glimrende lovede i sin første Begyndelse, indfrieede den Aar efter Aar.

Den var opvokset sammen med Børnene derhjemme og taaite af dem de urimeligste Ting. Den kunde derimod ikke lide Hanne, men vidste dog at lægge Baand paa sine Følelser imod hende.

Hun havde straks den første Dag, da den var bleven bragt ind i Huset, hilst paa den med sin Tøffelsnude og det Tilraab:

„Skal vi nu ogsaa have Bæster at føde?“

Hunden var bleven lidt forbløffet og havde straks søgt Dækning Dagen over. Men om Natten var den krøben frem, havde snuset Tøffelen op og havde forladt dens Saal i en fuldstændig Tilstand af Mangel paa Overlær.

Fra den Dag skrev sig dens Navn „Bæst“.

Den ældste Dreng, som den Gang akkurat kunde tale, havde døbt den saaledes, og siden efter havde den beholdt Navnet.

For en Hund er rimeligvis ethvert Navn ens. Man véd ikke meget herom, men man har Lov til at formode det. Den bar sit, ukynnet om den ufordelagtige Betydning, som klæbede ved det, tro imod sin Herre, godmodig overfor Børnene, paa en stadig Krigsfod med Hanne og fuldkommen ligegyldig overfor en hvilken som helst fremmed.

Efterhaanden som Sagerne forværredes derhjemme, sluttede Hunden sig nærmere og nærmere og til sidst udelukkende til sin Herre.

Den fulgte ham til Kroen, men gik aldrig indenfor i Kælderstuen.

Saa længe dens Herre var derinde, gik den frem og tilbage ude i Baggaarden, der vendte ud imod Stranden. Den aflagde — men kun for et Syns Skyld — et Besøg hos Kældersvendens Lænkchund, sprang dernæst op paa Sanddiget, hvor den gned sine Ører i Mare-

halmen og tog sig et Par Drag frisk Strandluft, travede derpaa hen udenfor Kælderstuedøren, drejede sig nogle Gange om sin egen Akse og lagde sig sammenrullet i et Nøgle foran Døren.

Hvis nogen vilde ind, eller hvis nogen kom ud, maatte han skræve over Pudelen. „Bæst“ rørte sig ikke fra sin Post, førend Døren gik op og dens Herre slingrede ud.

Saa stod Hunden dér paa alle fire, rede til at følge med.

Den slog alle sin Herras Bugtninger bag efter ham, og hvis man ikke havde kendt „Bæst“ fra en saa ædruelig Side i Forvejen, kunde man have formodet det mest ufordelagtige om den.

Naar Bjørn mødte Parret paa en saadan Spadseretur, fløjtede han gerne ad Hunden; men skønt Bjørnen var den eneste fremmede, som Pudelen viste nogen Opmærksomhed, saa var den sig dog sin sørgelige Pligt altfor bevidst, til at den skulde have ladet sig lokke — ved Alverdens Fløjten, ja selv al Verdens Købben — et eneste Fjed udenfor sin Kaas.

„Det er en mageløs Hund til at følge Kølvand, endda Jens, det Svin, girer nok saa meget!“ sagde Bjørn tankefuld.

Og saa stod han en Stund stille og saa' efter Hunden og dens Herre.

„Bæst“ travede sørgmodig, med hængende Ører og Halestump, nu og da med en lille Hovedrysten, bag efter Jens. Undertiden, naar Overhalingen blev altfor stor, sprang den ud til Siden og gav et eneste kort, irettesættende Vov! fra sig.

Det hjalp næsten altid.

Jens tog sig sammen, fik atter med en Kraftanstrengelse fat i den svigtende Ligevægt, og sendte fra det blytunge Øje et Blik ned paa sin Følgesvend.

Tak!

Saa gik det videre, indtil Jens gik i Staa op ad et Plankeværk.

„Bæst“ gik da midt ud paa Vejen, opsagte et af de dybeste Hjulspor, satte sig med Halepartiet derned i, stivede sig af med Forbenene og ventede.

Bjørn stod — naar han ellers havde Tid til overs — stundom et Kvarter omme bag det nærmeste Hjørne og saa' efter de to.

Naar da Jens atter begyndte at løse sig fra Plankeværket, saa skete det undertiden, at den drilagtige Ligevægt narrede ham.

Plankeværket blev staaende, men Jens faldt.

Dér laa han. „Bæst“ sprang op, nærmede sig ham forsigtig, snusede til hans Ansigt, stak Snuden ned i Sandet, hylede lidt og stillede sig med alle fire skrævende ud fra hinanden i et Par Alens Afstand fra ham.

Dens Hoved begyndte da at synke mere og mere; dens røde

Øjne stirrede medføleende paa ham, men samtidig var det, som om den med Indignation og Afsky brummede:

Fy for Panden, det fordømte Brændevin!

Og naar alt dette ikke hjalp, saa løb den regelmæssig hver Gang hen til Martin Spillemand for at hente Assistance.

Den vidste, at den altid traf ham hjemme.

Naar Hunden kom saadan alene og med et uroligt Hastværk hen til ham, saa vidste Martin altid, i hvad Ærinde den kom.

Martin Spillemand traadte da udenfor. Ved Regn eller Solskin, Sommer eller Vinter, han var altid ens klædt. Han bar en Sydvest, hvor den bestandige Tjæren havde afsat en Skorpe over Voksdugen, der forholdsvis var lige saa tyk som en Vulkans Lava. Hans brunrøde, uldne Trøje vilde have været en kostbar Foræring til et etnografisk Museum — saafremt ellers Stoffet havde holdt Forsendelsen ud. Om hans Seler var der kun én Mening i hele Byen, den nemlig, at der var gaaet mere Sejlgarn med til deres Istandsættelser, end der aarlig brugtes til alle Lejets Baade.

I denne Habit fulgte han efter Hunden, og det tør anses for et Tegn paa „Bæst“s usædvanlige Menneskeforstand, at den ikke blev bange for ham.

Hunden løb i Forvejen og vendte sig hvert Øjeblik for at se, om han fulgte med.

Martin forhastede sig aldrig. En rigtig Filosof tager alle menneskelige Anliggender med Ro. Desuden vidste han vel i dette Tilfælde, at man ikke løb fra ham.

Saa kom Spillemanden til Stedet, hvor Jens laa.

„Bæst“ stillade sig op og gav sig til at gø.

Nu havde den gjort sit; værsgo, nu kunde den anden begynde!

Og Martin Spillemand begyndte.

Han satte sig ned paa en af Afviserne ved Plankoværket, tog sin Sydvest af, tørrede sine graasprængte Haar med sit Ærme, besaa Lavaskorpen paa Sydvesten med alle dens Revner og Ridser og talte alt imens saalunde:

„Nu ligger Du dér, Jens?“

Intet Svar.

„Du kommer fra Kroen, Jens?“

Intet Svar.

„Du skulde la' det fare, Jens!“

„Bæst“ gæede.

„Ser Du, Jens; Hunden dér, som er et umælende Dyr, han er enig med mig. Naa! og naar Hunden har den Forstand, hvor meget mere skulde Du da ikke have den Forstand, at lade det Brændevin fare?“

Jens mumlede noget om at komme paa Benene igen.

Martin sad ubevægelig.

„Hvad hjælper det, Jens? Selv om jeg nu rejser Dig, saa falder Du omkuld igen. Og om Du ikke falder i Dag, saa falder Du i Morgen. Jeg skal sige Dig, hvad Du er, Jens, Du er en Sol!“

Hunden gæde bifaldende.

Saa mumlede den liggende noget; det var et Spørgsmaal, og det endte med „Hanne“.

Martin satte Sydvesten paa og rejste sig op.

„Nej, hun er ikke hjemme nu; lad os derfor se at komme af Sted, saa at Du kan tørne ind og sove den ud, inden hun kommer tilbage!“

Det var altid et Punkt, som Filosofen var blød paa. Han fik selv Grovheder, skønt han ikke drak; den anden fik det, som var meget værre, men han drak ogsaa. Med Skyld eller uden: de var i et vist Punkt Lidelsesfæller. Og saa hjalp Filosofen Drankeren paa Benene og gav ham, medens han slentrede hjem efter med ham, og medens Hunden sprang i Forvejen, alle mulige gode Raad og Formaninger paa sin sindige, lidenskabsløse Maade.

Raad og Formaninger: de frugtede lige meget.

Saa var det en Sommernat. Nogle af Badegæsterne havde gjort et lille Gilde paa Kroen for de flinkeste blandt Fiskerne. Man var brudt op, glade og fornøjede, men ikke overstadige. Havet laa saa stille og sølvblaat, ude over den østlige Skybanke lyste det med et stedse voksende Skær. Baadene og alle nærmere Genstande stod saa mørkviolette op imod Horisonten.

Man blev tavse.

Saa bemærkede Bjørn, at det i Grunden var underligt; naar man kom herved ved sin daglige Gerning paa denne Tid af Morgenstunden og skulde i Baadene med sine Redskaber, saa kunde man slet ikke se, at alt dette var saa pænt. Men naar der var fremmede Folk med, og naar man ikke havde noget at skaffe med Garn eller Næringer, saa var det ligesom — ligesom ...

„Ligesom om man læste i Bibellistorien!“ fortsatte Poul Svendsen.

„Ja saadan noget lignende!“ mente Bjørn.

Saa stod man atter nogen Tid tavse, og saa vilde man til at gaa.

Henne under Sanddiget opdagede man en liggende Person.

„Det er Jens Nivert!“ blev der raabt.

Man slog Kreds om ham og ruskede i ham.

Han rørte sig ikke.

„Er Manden død?“ spurgte en af Badegæsterne, en elskværdig Etatsraad, der begyndte at fryse lidt i den kolde Morgenstund.

„Det Bæst dør ikke saa let!“ svarte Bjørn og rullede ham om paa Siden.

En Flaske faldt ud af hans Uldtrøje.

Bjørn tog Flasken og holdt den op imod Horisonten.

Den var tømt.

„Det er Etatsraadens Flaske, som vi savnede inde paa Bordet i Lysthuset!“ sagde Povl Svendsen.

Etatsraaden undrede sig. Han begreb ikke, at man kunde drikke saa megen Taffelakvavit paa en Gang.

Jens Niverts nærmere og fjernere Familie stod omkring ham og holdt Raad. Der blev ikke sagt meget; disse djærve Fyre beklagede Hanne, at hun skulde have et saadant Subjekt at trækkes med; paa den anden Side er Fuldskab nu engang i Søfolks og Kystboeres Øjne en Ting, som — ja man undskylder den delvis, fordi den har saa raange komiske Sider ved sig; og en ægte Sømand holder af en Spas.

Paa den anden Side; „dette gik dog over Skrævet“, som Bjørn udtalte sig. Og naar man saaledes blev ved at lade det gaa, saa vilde Børnene komme til at ligge Familien til Byrde, og Jens vilde blive smidt paa Arbejdsanstalten. Det var jo rigtignok „Sognet“, der saa kom til at betale; men *Skammen* kom til at hvile paa Familien — og Bjernefamilien var nu engang ærekær.

„Kunde man ikke give ham en saadan Overhaling“ — spurgte en — „at det kunde hjælpe en Gang for alle?“

Man trak tvivlende paa Skuldrene, men der blev stillet et bestemt Forslag, og man gik ind derpaa.

Sagen begyndte i Spøg, men Gemytterne var nu engang ved Diskussionen bleven sat i en alvorlig Bevægelse, og i fuldt Alvor skred man til Udførelsen af Forslaget overfor den døddrukne Mand.

Han blev klædt af og iført en lang Natskjorte, som en af Badegæsterne stillede til Raadighed.

Flasken blev stukket ham mellem de foldede Hænder foran paa Brystet.

Gæstgiveren lod hente en lang Havebænk, og paa denne blev Jens Nivert fastsurret.

Saa blev han løftet op paa Familienmedlemmernes stærke Skuldre og baaren — i Gravstilhed — gennem det sovende Fiskerleje.

Gæstgiveren og en ung Student gik foran, hver med sin Lygte. Badegæsterne og Fiskerne dannede Følget; og den frembrydende Morgen lagde sit dænnrende, spøgelseagtige Skær over det halv uhyggelige, halv komiske Optog.

„Men hvor er Hunden henne?“ havde Bjørn spurgt med sin dybe Bas.

Alle undrede sig over, at den ikke var der. Den plejede jo aldrig at svigte, Nat eller Dag.

Dag, da man standsede udenfor Hytten, hvor Jens og Hanne boede, hørtes en svag Piben og dæmpet Knurren derinde.

„Bæst“ havde været indelukket.

Man satte Baaren ned udenfor den rødmaalede Dør, og en af Bærerne tog nu sin Harmonika frem og gav sig til at spille:

„Hvo véd, hvor nær mig er min Ende.“

Hundens Piben gik over til en Hylen, og den skrabadede imod Halvdøren indenfor.

Bærerne og Følget fjernede sig noget, kun den musicerende Povl Svendsen blev siddende paa den nærmeste Afviser og vedblev at spille sin Korol.

Fra Plankeværkerne og Gærderne rundt omkring iagttog man den rødmaalede Dør.

Saa hørtes Hannes Stemme indenfor.

„Hold K— Dit forb— Bæst!“

Hundens Hylen steg. Lidt efter aabnedes den øverste Halvdør, og Pudelen blev af en nøgen, kraftig Arm kastet udenfor.

Den slyngedes saa langt bort, at den faldt lige ned paa Brystet af Manden i Natskjorten.

„Bæst“ rejste sig op paa alle fire, stirrede et Øjeblik forskrækket paa Legemet neden under sig, sprang saa ned paa Jorden og fo'r med en uhyggelig Tuden, som om den pludselig havde faaet Hundegalskaben, frem og tilbage, op og ned ad Vejen.

Lidt efter sagtnede den sit Løb. Den nærmede sig Baaren, snusede til Bænken, hoppede op paa Bagbenene, snusede til den liggende og brød endelig ud i en høj, gennemtrængende Gøen.

Den kunde maaske oversættes ved:

Jeg véd Pokker ikke, hvordan det er fat her. Jeg kan mærke, at han ikke er død. Men kom i al Fald ud og hjælp mig — ligegyldig om jeg saa skal have Prygl bag efter!

Harmonikaen havde fjernet sig og stod nu selv ligesom de andre bag et Gærde.

Saa gik Døren op.

Hanne kom ud i Særk med korte Ærmer, bare Arme, et Hvergarnsskørt omkring Lænderne, Fødderne i sorte Uldstrømper og Trætøfler; i Haanden holdt hun en Manglekæp.

„Er det Dig, Du .....?“ raabte hun og gav sig slet ikke Tid til at se sig for, men stod med løftet Arm som den krænkede Familie-Arnes egen hævnende Aand, rede til straks at holde Standret over den ulykkelige.

„Ih Gud fri og frels os!“

Hun slap Kæppen og stirrede maalløs ned for sig.
I Dæmringens usikre Skær, der tilmed var yderst sparsomt herinde i den snevre Gyde, laa han dér — i Ligdragt, bleg og ubevægelig.

Overfor et saadant Syn er Kvinden Kvinde.

Hun sank jamrende ned ved Siden af Bænken.

Hverken Strikkerne, der fastholdt ham, ja ikke engang Flasken mellem hans Hænder saa' hun.

Han var død, druknet, overkørt, ligegyldig hvad.

Hun havde elsket ham, da han var en ung og rask Fisker. Den mellemliggende Tid med alt, hvad som deri fandtes, gled pludselig til Side. Hun havde en Gang elsket ham. Nu var han død.

Hun jamrede:

„Jens, min egen Jens. Kan Du slet ikke sige noget? Hvad er der hædet Dig? Kom min lille Hund, kom! Ak Gud, han er død; og Børnene, de ulykkelige Børn!“

Hun tænkte slet ikke paa, at Børnene højst sandsynligt var ulykkeligere med en saadan Fader end uden. Hun kaldte ad Hunden; hun trængte i dette Øjeblik til at kærtegne nogen. Men Hunden havde en god Hukommelse; den flyttede sig nærmere og nærmere over mod den anden Side af Gyden, hvor Povl Svendsen stod i Skyggen af Plankeværket.

Povl var en munter Sjæl. Han kunde ikke længer dy sig. Han kysede med Harmonikaen ad Hunden, og ved denne Lejlighed opdagede Hanne ham.

Hun sprang op. Nu begreb hun pludselig det hele. Nu saa' hun Havebænken og Strikkerne og — Flasken.

Jens laa og savlede og mumlede mellem Tænderne:

„Ja bi Du!“ raabte hun, fo'r ind gennem Døren og kom tilbage med en Vandspand, hvis Indhold hun kastede over den salig henvovede.

Den døde gav et halvt Vrsæl fra sig, rykkede i Strikkerne og begyndte at bede om Naade.

En ustandselig Latter brød løs fra Plankeværker og Gærder.

Hun saa' sig omkring, først forskrækket, saa hævnfnysende.

„Jo, Du skal faa Naade! Nej, Tærsk skal Du ha' — og Tærsk skulde alle de Skarnsmennesker ha', som holder en stakkels Kone for Nar. Dér har Du for Ligskjorten, og dér har Du for Flasken; dit Aiskum, Tju, tju, tju!“

Hun havde grebet Kæppen, som hun før havde sluppet; og nu regnede der en Hagl af Stokkeprygl, tildelt med sikker og hensynsløs Haand, ned over Stakkelen paa Bænken.

Hunden, som nu saa', at det blev Alvor, sprang til og snappede

efter hendes Skørt. Men den fik et Par saa eftertrykkelige Rap over Snuden, at den hylende retirerede.

Jens blev i Ordets egentlige Forstand „tarsket“. Han brølede, rev i Strikkerne og bad for sig. Men tættere og tættere regnede Pryglene ned over Drukkenbolten, og Mændene fra Plankeværkerne maatte omsider springe til og drive den hævnende Ægtehalvdæl med Magt tilbage og stænge Døren for hende.

Man løste Strikkerne og Jens satte sig over Ende paa Bænken. Flasken var trillet fra ham og laa nede i det bløde Sand. Over Hænderne, Ansigtet, Bryst og Ben var Pryglene regnet. Han gav sig ynkelig og besaa' sine blodige Fingre og sine opsvulmede Lemmer.

Bjørn var den, som først talte til ham.

„Hold Mund med den Flæben, Jens; og tak Du din Gud til, om denne Overhaling kan hjælpe. Saa grundig har Du vel aldrig faaet den før, og kan den ikke hjælpe, saa burde Du hives i Sæen lige straks!“

„Ja det burde Du!“ lød det rundt omkring fra.

Jens saa' i Vøjret. Den svære Rus var næsten fuldkommen vegen for den svære Medfart. Fortumlet, gennempryglet, gennemvaad, siddende af Kulde trods de brændende Smerter følte han maaske for første Gang den Ydmygelse, som for en Mand ligger i at have faaet legemlig Afstraffelse ved en Kvindes Haand og i Overværelse af fremmede.

Der funkede en Mængde sammensatte Tanker ud gennem de før saa sløve, blytunge Øjne. Han saa' fra den ene til den anden. De lo og trak sig paa Skræmt tilbage, som om de var bange for ham. Han følte den Spot, der laa heri; han bukkede sig, greb Flasken om Halsen, og rasende af Smerter og Ydmygelser og samtidig kuert ved de mange Aars Sløvhed til Frygt for *Mennesker* knuste han Flasken imod Panden af Hunden, som logrende havde nærmet sig ham.

Pudlen sank sammen, strakte Benene fra sig, spjættede lidt og laa ganske stille. Derpaa gik en pibende Lyd fra den, som endte med et kort Gisp; og „Bæst“ var død for sin Herres Haand.

„Det skulde Du lad't være!“ sagde Bjørn.

Jens stirrede paa Hunden. Saa gav han et Skrig fra sig og borede sine Knoer ind i Øjenkrogene.

„Aa jeg elendige, jeg elendige!“

De trak sig alle lydløst tilbage fra ham og lod ham sidde alene paa Bænken i sin Natskjorte, ved sin dræbte Vens Side.

De kunde høre langt borte fra, hvorledes han hulkede.

„Lad ham blive siddende!“ sagde Bjørn. „Han kan vist ha' godt af at tænke sig om. Det er allenaars længe siden, han har gjort det!“